

Eigenschappen van grondsoorten

Iedere grondsoort heeft zijn eigen kenmerken en eigenschappen. Niet iedere plant groeit even goed op elke grondsoort. Sommige grondsoorten zijn heel geschikt om planten op te telen voor de akkerbouw of fruitteelt, terwijl andere grondsoorten weer meer geschikt zijn voor grasland en dus voor de veehouderijbedrijven.

Zeeklei

Zeeklei is een vruchtbare, vettig aanvoelende, grondsoort. Veel planten groeien er goed op. Je ziet in de zeekleigebieden dan ook veel akkerbouwbedrijven. De schelpjes in de zeeklei bestaan uit kalkdeeltjes. In deze grondsoort zit dus altijd voldoende kalk. De zuurgraad is daardoor ook bijna altijd goed. Zeeklei heeft een (donker)grijze kleur.

Rivierklei

Rivierklei is door het water op de oevers afgezet. Het zijn de allerkleinste gronddeeltjes die er bestaan. Gras, maïs en een aantal groentegewassen groeien goed op rivierklei. De gewassen die er geteeld worden, worden vaak gebruikt voor veevoer. In gebieden met rivierklei vind je dan ook vaak veehouderijbedrijven.

Rivierklei heeft een wat bruinrode kleur. Het bevat weinig kalk en is wat zuur. Voor een goede plantengroei moet er kalk aan toegevoegd worden.

Figuur 1-7: Op de rivierklei zie je veel veehouderijbedrijven.

Vragen

Om welke reden vind je veel akkerbouwbedrijven in de zeekleigebieden?
Waarom bevat een zeekleigrond altijd voldoende kalk?
Welk bedrijfstype vind je vooral in de rivierkleigebieden?

Zandgrond

Zandgronden zijn minder geschikt voor planten- en groenteteelt. In zandgrond blijft weinig plantenvoeding achter. Het water met de voeding zakt er snel door naar beneden. De plantenwortels kunnen er dan niet meer bij. Zandgrond moet je eerst geschikt maken, wanneer je er planten op wilt telen. Dit kun je doen door er *organisch materiaal* doorheen te mengen.

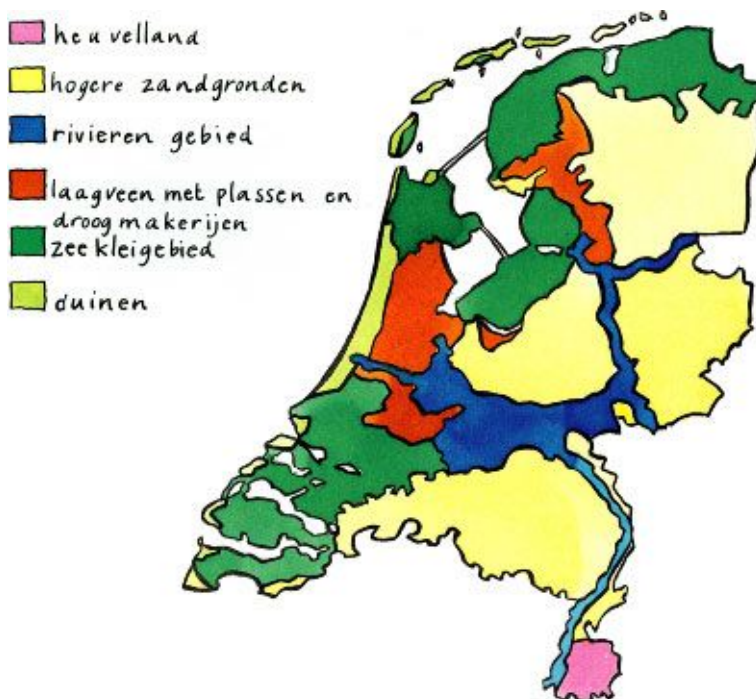
Zand heeft een grijze tot gelige kleur. Hoe meer organisch materiaal er in het zand zit, hoe donkerder de kleur is.

Vragen

Waarom is een zandgrond niet zo geschikt voor planten- en/of groenteteelt?

Op welke manier kun je zandgrond beter geschikt maken voor het telen van planten?

Figuur 1-8: De Fysische-geografische Regio-indeling laat op basis van klimaat, landschap en ontstaanswijze een verdeling van Nederland zien.

Veengrond

Veengrond is een vruchtbare grond. Planten kunnen er goed op groeien. Veem is een organische grond. Het kan veel water en voeding vasthouden. Dit is erg gunstig voor planten. Veem is ook een zure grond. Om de juiste zuurgraad te krijgen, moet je er veel kalk aan toevoegen.

Doordat veem uit verteerde plantenresten is opgebouwd, heeft het een hele donkere, bijna zwarte kleur. Als het veem droog is, heeft het een donkerbruine kleur.

Vragen

Leg uit waarom veengrond een vruchtbare grond is.

Heeft een veengrond over het algemeen een hoge of een lage pH?

Op welke manier kun je de zuurgraad van een veengrond verbeteren?

Lössgrond

Löss is net als klei en zand een minerale grond. Het voelt zachter aan dan zeeklei. De structuur is mooier, ook in de diepere lagen. Lössgrond is een van de beste gronden om planten in te laten groeien. Het bevat veel voedingsstoffen en is daardoor heel geschikt voor fruitbomen en groente.

Bodem en bodemkaart

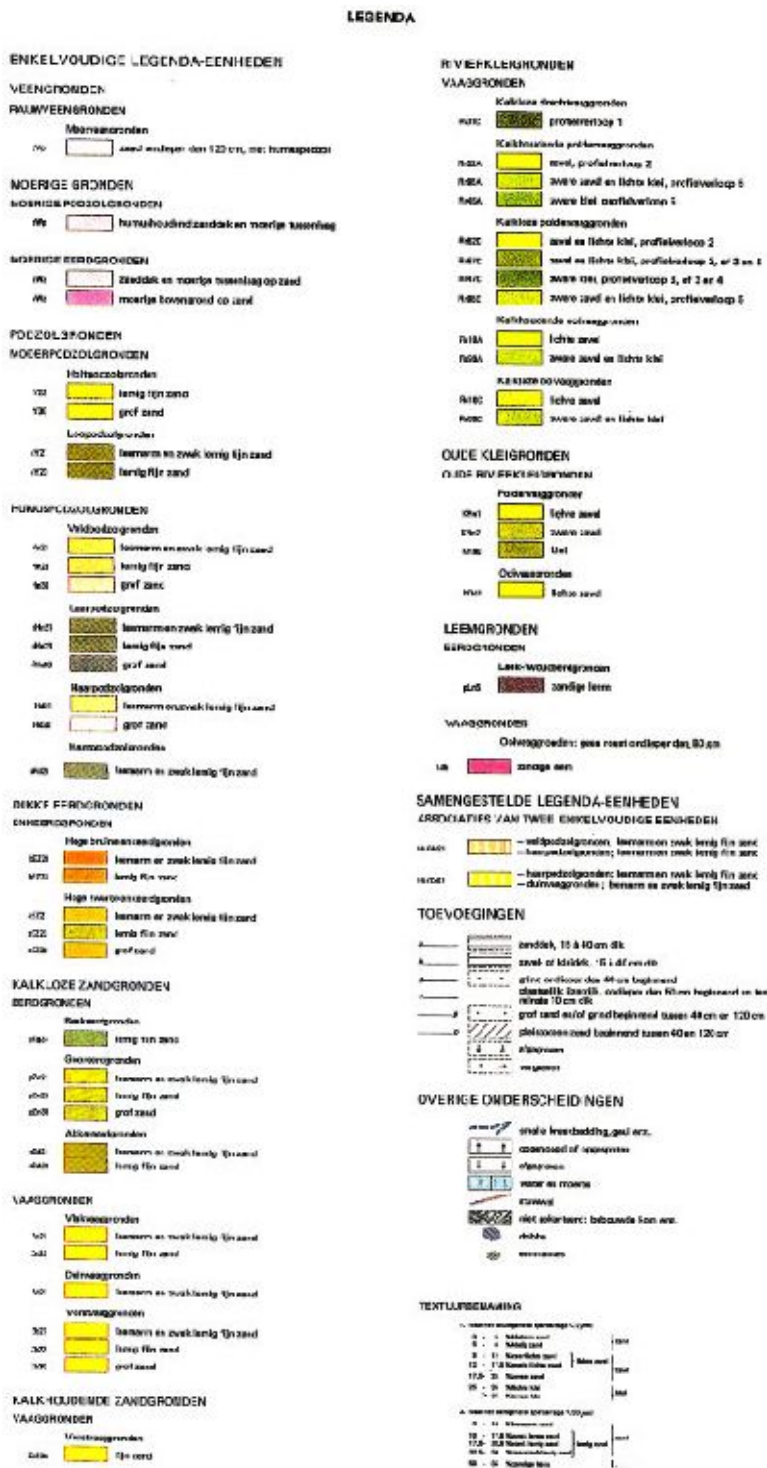
De bodem is van groot belang voor de planten. Iedere bodemsoort heeft zo zijn eigen karakteristieke plantengroei. Als je weet wat voor soort bodem het is, kun je zeggen welke plantensoorten daar kunnen groeien.

Op een *bodemkaart* kun je zien welke grond er in een bepaald gebied is. In de meeste gevallen is dat de grond die van nature daar voorkomt.

Figuur 1-9: Een fragment van een bodemkaart

Figuur 1-10: Een legenda van een bodemkaart

Vragen

Noem twee gewasgroepen die goed op lössgrond kunnen groeien.
 Wat voor informatie kun je van een bodemkaart halen?

Eigenschappen en conditie

Behalve eigenschappen die soortspecifiek zijn, zijn er natuurlijk ook eigenschappen die niet zozeer iets over de grondsoort zeggen, maar meer over de conditie ervan. Deze zijn voor een plantenteler ook van groot belang.

Denk bijvoorbeeld maar eens aan dingen als structuur, waterhuishouding, vochtvasthoudend vermogen, enzovoort. Als je wilt weten hoe de grond eruit ziet, kun je een *profielkuil* maken. Een profielkuil geeft een goed beeld van de structuur en opbouw van een grond. Een eenvoudiger manier om een indruk te krijgen van de opbouw van de grond is een gat te boren met een grondboor. Je boort een gat en legt de boorstukken vervolgens op de juiste manier onder elkaar.

Figuur 1-11: Werken met een grondboor

Vragen

Noem twee eigenschappen die iets zeggen over de conditie van een grond.
Hoe kun je op eenvoudige wijze een indruk krijgen van de structuur en opbouw van een grond? Noem twee manieren.